

Sygn. akt IV P 26/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSR Magdalena Piątkowska

Ławnicy: S. G., R. P.

Protokolant Katarzyna Zych

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 stycznia 2016 roku w Ś.

sprawy z powództwa **M. K.**

przeciwko M. P. (...) Hurtownia (...) w Ś.

o ustalenie istnienia stosunku pracy i zapłatę

I. powództwo oddala

II. zasądza od powoda M. K. na rzecz M. P. (...) Hurtownia (...) w Ś. kwotę 1800 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym przeciwko pozwanemu M. P. w dniu 5 lutego 2015 r. powód M. K. domagał się:

1. ustalenia stosunku pracy w okresie od sierpnia do (...)
2. zapłaty za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie (...)
3. zapłaty za pracę w soboty w kwocie (...)
4. wynagrodzenia za miesiąc styczeń zgodnie z umową,
5. zapłaty za pozostawanie na zwolnieniu chorobowym w związku z wypadkiem przy pracy,
6. wypłaty wynagrodzenia za pozostawanie na zwolnieniu chorobowym,
7. ekwiwalentu za urlop zaległy (...) w kwocie jednomiesięcznego wynagrodzenia.

W uzasadnieniu wskazał, że pracował u pozwanego w sierpniu (...), a pracodawca obiecywał mu, że otrzyma umowę o pracę, jeśli się wykaże. Od początku pracował po 9,5-10 godzin dziennie. Pracodawca nie płacił mu za przepracowane godziny nadliczbowe. Pozwany płacił mu zawsze tygodniowe pensje – początkowo (...)zł tygodniowo, czasami (...) zł, a od około lutego (...) r. (...) zł. Nie otrzymał wynagrodzenia za styczeń (...)

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazał, że powód rozpoczął pracę u pozwanego w dniu (...), co potwierdza zawarta umowa o pracę. Żądanie zapłaty za pracę w godzinach nadliczbowych nie jest zasadne, bo ani razu nie zdarzyła się sytuacja, aby powód pracował w godzinach nadliczbowych. Powoda obowiązywały godziny pracy: 6.00-14.00, ale najczęściej kończył pracę ok. godz. 12.00, kiedy to zamykano firmę z powodu braku zamówień od klientów. Co do pracy w soboty pozwany

przyznał, że powód w 2013 r. przepracował 7 sobót, za co należne wynagrodzenie wynosi (...) przepracował 160 godzin w soboty (należne wynagrodzenie to(...)zł), a w 2015 r. 2 soboty (należne wynagrodzenie to (...) netto). Zgodnie z umowami o pracę miesięczne wynagrodzenie brutto powoda wynosiło: (...), (...). Przez cały czas trwania umowy powodowi wypłacano w kasie tygodniówki po (...)miesięcznie. Wypłacane kwoty pokrywały comiesięczne wynagrodzenie za pracę, w tym również za pracę w soboty. Żądanie zapłaty wynagrodzenia za styczeń 2015 r. nie jest zasadne, gdyż powód w kasie pobrał 2 tygodniówki w łącznej kwocie (...)netto, a wynagrodzenie za okres pozostawania na zwolnieniu chorobowym od 20 stycznia do(...) zostało wypłacone powodowi na jego rachunek bankowy w dniu (...). Nie jest uzasadnione żądanie zapłaty za pozostawanie na zwolnieniu chorobowym w związku z wypadkiem przy pracy w okresie od (...), gdyż takie wynagrodzenie powinien wypłacić powodowi ZUS. Jeśli chodzi o ekwiwalent za niewykorzystany urlop, to pozwany w dniu (...)przelewem przekazał powodowi kwotę (...) tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany M. P. prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą (...) Hurtownię (...). Hurtownia czynna jest od poniedziałku do piątku od godziny 5.00, a zamykana jest do godziny 14.30. Samochody dostawcze pozostają na parkingu, natomiast klucze i dokumenty są codziennie zabierane przez pozwanego. W soboty hurtownia czynna jest do godziny 11.00.

Dowód: wydruk z Centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej – k. 21, zeznania świadka B. P. - e-protokół z rozprawy z dn. (...)– k. 61, zeznania świadka T. M. - e-protokół z rozprawy z dn. (...) – k. 61.

Powód M. K. został zatrudniony u pozwanego na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu (...) na okres próbny od (...)r. w pełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem brutto (...)miesięcznie. Obowiązujące powoda normy czasu pracy to 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w pięciodniowym tygodniu pracy. Z dniem (...)r. miesięczne wynagrodzenie zasadnicze powoda zostało określone na kwotę (...).

Dowód: umowa o pracę z dnia (...), aneks do umowy o pracę w aktach osobowych.

W dniu (...) strony zawarły umowę o pracę na czas określony od (...) na podstawie której powód został zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem brutto (...)miesięcznie. Z dniem (...) miesięczne wynagrodzenie zasadnicze powoda zostało określone na kwotę (...)

Dowód: umowa o pracę z dnia (...)– k. 3-4, aneks do umowy o pracę – w aktach osobowych.

Powód zatrudniony był u pozwanego jako kierowca, jego praca polegała na przyjmowaniu zamówień i rozwożeniu towarów do sklepów. Powodem zatrudnienia powoda w listopadzie 2013 r. była okoliczność, że żona pozwanego B. P. przebyła w październiku 2013 r. operację i nie mogła już, tak jak do tej pory, rozwozić towarów. Powód pracował w godzinach od 6.00 do 14.00. Czasami w dni powszednie kończył pracę wcześniej, około godziny 12.00, gdy hurtownia nie miała żadnych zamówień od klientów. Zdarzało się, że powód, bez wniosku o udzielenie wolnego i bez wcześniejszej zgody pracodawcy, nie przychodził do pracy w niektóre poniedziałki. Chociaż u pozwanego były prowadzone listy obecności, podpisywane przez pracowników, powód nie podpisywał tych list, jak również list płac, twierdząc że nie jest mu to potrzebne.

Powód pracował w niektóre soboty, maksymalnie przez 4 godziny. Z inicjatywy powoda pozwany wypłacał mu wynagrodzenia tygodniowe, zawsze po (...)zł, nawet gdy w danym tygodniu powód opuścił dzień pracy. Powód był z tej formy wypłat zadowolony, nigdy też nie miał zastrzeżeń do wysokości wynagrodzenia. Obejmowało ono również pracę w soboty. Powód nie zgłaszał też nigdy roszczeń z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych.

Dowód: zeznania świadka W. K. – e-protokół z rozprawy z dn. (...)– k. 61, zeznania świadka T. M. - e-protokół z rozprawy z dn. (...). – k. 61, zeznania świadka B. P. - e-protokół z rozprawy z dn.(...). – k. 61, zeznania świadka R. M.

- e-protokół z rozprawy z dn. (...). – k. 109, częściowo przesłuchanie powoda - e-protokół z rozprawy z dn. (...). – k. 111, przesłuchanie pozwanego - e-protokół z rozprawy z dn. (...) – k. 111.

Od (...)r. powód przebywał na zwolnieniu chorobowym. Za ten okres w dniu (...) pozwany przesłał mu przelewem wynagrodzenie w kwocie (...) W dniu (...) pozwany przelał na konto powoda kwotę (...),77 wpisując w tytule przelewu „wynagrodzenie za chorobowe od (...) plus ekwiwalent za urlop”. Kwota należna tytułem ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wynosiła (...)

Dowód: potwierdzenia przelewów – k. 40, 41.

Według deklaracji złożonej za rok 2014 r. dochód powoda w tym roku r. wyniósł (...) Do deklaracji tej pozwany złożył następnie korektę uzasadniając to błędnym naliczeniem wynagrodzenia a w rzeczywistości ujawnił, iż płacił powodowi większe wynagrodzenie niż uzgodnione w umowie o pracę.

Dowód: informacja o dochodach w 2014 r. – druk PIT 11 wraz z korektą deklaracji i poświadczeniem odbioru – k. 114-117, przesłuchanie pozwanego - e-protokół z rozprawy z dn. (...)

Powód M. K. był zarejestrowany jako bezrobotny w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ś. m.in. w okresie od (...) i w tym okresie pobierał zasiłek w wysokości 120%.

Dowód: pismo PUP z dnia (...) – k. 119.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

Żadne z wielu roszczeń zgłoszonych przez powoda nie mogło zostać uwzględnione. Jeśli chodzi o wynagrodzenie za styczeń 2015 r., a także o ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, powództwo należało oddalić z uwagi na zaspokojenie przez pozwanego dochodzonych z tych tytułów należności. Jak wskazał pozwany w styczniu 2015 r. powód pobrał dwa wynagrodzenia tygodniowe, łącznie w kwocie 800 zł. Sąd dał wiarę temu twierdzeniu, gdyż fakt wypłacania powodowi wynagrodzeń tygodniowych został potwierdzony nie tylko zeznaniami świadków ale również sam powód zeznał że miało to miejsce i następowało z jego własnej inicjatywy. Powód wskazywał jedynie, że wysokość tych tzw. tygodniówek wynosiła od (...), jednak ta okoliczność nie znalazła potwierdzenia w materiale dowodowym. Świadczenie T. M. i B. P. zeznały, że wynagrodzenia tygodniowe zawsze wypłacane były w wysokości 400 zł (nie licząc okresów świątecznych), nawet w tygodniach gdy powód opuścił któryś dzień pracy. Sąd dał wiarę świadkom, zwłaszcza że to one dokonywały wypłat tych kwot powodowi. Pozostała część wynagrodzenia za styczeń 2015 r., za czas kiedy powód przebywał na zwolnieniu chorobowym, została przelana na konto powoda w dniu (...) co zostało udowodnione potwierdzeniem przelewu. Również udowodniona została wypłata ekwiwalentu za niewykorzystany urlop (potwierdzenie przelewu z marca 2015 r.), którą to wypłatę potwierdził nadto powód.

Powodem oddalenia powództwa w części dotyczącej pozostałych roszczeń było ich nieudowodnienie przez powoda, na którym zgodnie z art. 6 kc spoczywał ciężar dowodu.

Przede wszystkim powodowi nie udało się wykazać, że wbrew treści umowy o pracę z dnia (...), pozostawał z pozwanym w stosunku pracy od sierpnia 2013 r. nie zaś od 15 listopada 2013 r. Z zeznań świadków B. P., T. M. i R. M. wynika, że powód został przyjęty w listopadzie 2013 r. Nadto B. P. i R. M. jednoznacznie połączyli moment zatrudnienia powoda z koniecznością poddania się operacji przez B. P., żonę pozwanego, w październiku 2013 r. Świadczenie ci wskazali, że w tym czasie powstała potrzeba zatrudnienia dodatkowego kierowcy z uwagi na to, że towarów nie mogła już rozwozić B. P.. Jedynym świadkiem, która zeznała że pamięta powoda ze współpracy z nim od września 2013 r. jest A. W., właścicielka sklepu korzystająca z dostaw z hurtowni pozwanego. Sąd dał wiarę zeznaniom tego świadka, jednak nie są one niewystarczające dla ustalenia faktu zatrudnienia powoda od sierpnia 2013 r. na podstawie umowy o pracę. Mogą

one świadczyć o tym, że powód przed 15 listopada 2013 r. wykonywał jakieś usługi na rzecz pozwanego. Na podstawie tych zeznań nie można jednak ustalić czy strony łączyła umowa o pracę czy ewentualnie jakaś umowa cywilnoprawna.

Za przyjęciem, że stosunek pracy między stronami trwał od 15 listopada 2013 r. przemawia ponadto pismo z Powiatowego Urzędu Pracy, z którego wynika że powód był zarejestrowany w Urzędzie jako osoba bezrobotna do dnia (...) i do tego czasu pobierał zasiłek dla bezrobotnych w wysokości 120%. Jednocześnie z zeznań powoda wynika że w momencie zatrudnienia u pozwanego powód zawiesił swoje uprawnienia w PUP. Wynika stąd, że albo powód świadczył pracę będąc jednocześnie zarejestrowanym jako bezrobotny i nie zgłaszając faktu zatrudnienia do Urzędu Pracy albo rzeczywiście zawiesił uprawnienia w Urzędzie w momencie podjęcia pracy u pozwanego. Sąd, wierząc w uczciwość powoda, i opierając się na przedstawionym wcześniej materiale dowodowym, przyjął za prawdziwą tą drugą wersję. W tych okolicznościach nie można było ustalić, że stosunek pracy między stronami trwał od sierpnia 2013 r.

Jeśli chodzi o roszczenie zapłaty wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych świadczonych w dniach będących dla powoda dniami pracy zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy, nie mogło zostać ono uwzględnione gdyż powód nie wykazał, że rzeczywiście świadczył pracę ponad normatywny czas pracy. Wszyscy świadkowie zeznali, że powód pracował tak jak inni pracownicy w godzinach od 6.00 do 14.00 a czasem nawet krócej, kiedy hurtownia nie miała żadnych zamówień. Okoliczność, że powód mógł znajdować się czasami na terenie zakładu pracy przed 6.00 czy po 14.00 nie jest równoznaczne z tym, że wynikało to z polecenia pracodawcy i z jego potrzeb. Jak zeznała świadek B. P. czasami powód przychodził wcześniej bądź zostawał dłużej na terenie hurtowni, jednak nie musiał tego robić bo nie było takiej potrzeby. Jak to wynika z art. 151 § 1 kp praca w godzinach nadliczbowych dopuszczalna jest w razie szczególnych potrzeb pracodawcy, a wynagrodzenie lub czas wolny przysługuje tylko za czas przepracowany w godzinach nadliczbowych, a nie za samą obecność u pracodawcy i to w dodatku bez jakiegóż szczególnej potrzeby (art. 151(1) § 1 i art. 1 k p). Sam pobyt powoda na terenie zakładu pracy poza godzinami, w których zgodnie z umową świadczył pracę, nie przesądza o tym że wykonywał pracę będąc na terenie zakładu pracy i że była to praca za którą należy się wynagrodzenie.

Roszczenie o wynagrodzenie nie należy się za pracę świadczoną przez powoda w soboty. Przede wszystkim trudno ocenić, czy pracując w soboty, powód przekraczał przeciętną tygodniową normę czasu pracy (40 godzin), skoro nie przychodził do pracy w niektóre poniedziałki, a w niektóre dni w tygodniu kończył pracę wcześniej niż o godzinie 14.00, zwykle około godziny 12.00. Jest to tym bardziej trudne, że powód nie podpisywał list obecności w pracy, mimo że takie listy u pozwanego funkcjonowały i były podpisywane przez innych pracowników. Można zatem przyjąć, że praca w soboty dopełniała wymiar 40 godzin pracy w tygodniu. Ponadto, jak wyżej wskazano, z materiału dowodowego wynika, że powód otrzymywał wynagrodzenia tygodniowe w wysokości (...) zł, co miesięcznie dawało kwotę (...) netto. Była to zatem większa kwota niż wynikająca z umowy o pracę. Co prawda, można by przyjąć, że w rzeczywistości było to umówione wynagrodzenie podstawowe za pracę świadczoną od poniedziałku do piątku w godzinach będących normalnymi godzinami pracy, wbrew temu co zostało zapisane w umowie o pracę. Skoro jednak powód w trakcie trwania stosunku pracy nigdy nie zgłaszał pracodawcy żadnych roszczeń z tytułu wynagrodzenia za pracę w soboty, a jednocześnie cały czas pracował w takim samym trybie, a więc regularnie świadczył pracę w soboty, to należy przyjąć, iż strony ustaliły że to wynagrodzenie będzie obejmowało pracę świadczoną od poniedziałku do soboty, będąc odpowiednim wynagrodzeniem za cały czas pracy świadczonej na rzecz pozwanego.

Również roszczenie o wypłatę zasiłku chorobowego za wypadek przy pracy nie mogło zostać uwzględnione. Zgodnie z art. 10. ustawy z dnia 30 października 2002 r.

o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U.2015.1242) „Prawo do zasiłków i świadczenia rehabilitacyjnego z ubezpieczenia wypadkowego ustalają i świadczenie to oraz zasiłki wypłacają:

- 1) płatnicy składek, jeżeli są zobowiązani do ustalania prawa do zasiłków w razie choroby i macierzyństwa i ich wypłaty;
- 2) Zakład - w pozostałych przypadkach.”

Stosownie zaś do art. 61 ust. 1. ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U.2014.159) „Prawo do zasiłków określonych w ustawie i ich wysokość ustalają oraz zasiłki te wypłacają:

1) płatnicy składek na ubezpieczenie chorobowe, którzy zgłaszają do ubezpieczenia chorobowego powyżej 20 ubezpieczonych, z zastrzeżeniem pkt 2 lit. d;

2) Zakład Ubezpieczeń Społecznych:

a) ubezpieczonym, których płatnicy składek zgłaszają do ubezpieczenia chorobowego nie więcej niż 20 ubezpieczonych [...]”

Rację ma więc pozwany, że to nie pracodawca jest zobowiązany do wypłaty analizowanego zasiłku chorobowego za wypadek przy pracy. Do jego wypłaty zobowiązany jest ZUS na podstawie art. 61 ust. 1 pkt 2a ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa w związku z art. 10 o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 kpc stosując zasadę odpowiedzialności za wynik sprawy i przyjmując, że powód przegrał sprawę w całości. Co prawda część dochodzonych roszczeń została zaspokojona już w trakcie procesu, jednak nastąpiło to przed doręczeniem pozwanemu odpisu pozwu. Nadto zaspokojone roszczenia stanowią jedynie niewielką część wszystkich dochodzonych w procesie roszczeń, co przemawia za zastosowaniem wspomnianej zasady ponoszenia kosztów. Koszty jakie poniósł pozwany w procesie to koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1800 zł, która to kwota stanowi 75% stawki minimalnej w wysokości 2400 zł liczonej od wartości przedmiotu sporu, która wynosiła powyżej 10 000 zł (§ 12 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461).